

NOORTELEHT

NELJAPÄEV, 01.05.2025. NR 4 (49)

NOORTELEHT ILMUB ÜKS KORD KUUS KEILA LEHE VAHEL

lk 2

ARVAMUS

Kas noortelt kirjanikelt on õiglane oodata kunstilist küpsust?

lk 2

Intervjuu
Ketlin Priilinn

lk 3

EUROVISION
SONG CONTEST
BASEL 2025

Eurovisioon 2025
lugude ülevaade

lk 3

Arvustus

„Hea tüdruku mõrvaraamat”

Uus veri noortekeskuses – noorsootöötaja Samuel ehk Säm

Kes on Keila Noortekeskuse uus töötaja Samuel Savel? Uurisime temalt vabatahtlikuks saamise teekonna kohta, samuti puudustasime intervjuus töö ja hobide teemat ning lõpetuseks küsisime ka mõne teistmoodi mõtlemapaneva küsimuse.

Tähe Lilleorg

Kust tuli idee vabatahtlikuks hakata?

Idee vabatahtlikuks hakata tuli päevapealt. Ma olin aastaid proovinud erinevaid ameteid, kuid ükski nendest ei olnud mulle meelepärane. Ma tundsin, et ma ei lähe rõõmuga tööle ning et mind ei väärtustata tööl. Lõpuks siis 27-aastaselt jõudis kätte piir ja ma avastasin, et ma pean tegema asju, mida ma tõeliselt armastan ja mille tegemine pakub mulle rahulolutunnet. Kuna mulle meenus, et teismelaste käisin ma Pääsküla noortekeskuses ning seal võeti mind alati hästi vastu ja toetati mind, siis oli taaskord aeg külastada oma lapsepõlve lemmikut noortekeskust, et ehk antakse mulle seal võimalus saada natuke kogemust noorsootöö osas, mis annaks mulle omakorda parema võimaluse tulevikus sellel ametikohal tööle asuda. Kuna üks töötaja pidi kaheks kuuks Portugali minema ja kuna Pääsküla noortekeskuse juhataja märkas, et ma saan noortega väga hästi läbi, siis avaneski mul asuda eelpool mainitud töötaja asemel päriselt tööle noorsootöötajana – võib öelda, et tähtede seis oli minu jaoks soosiv.

Miks Keila?

Enne Keila noortekeskuses tööle asumist ma ei teadnud Keila ja Keila noortekeskuse kohta suurt midagi. Mul on alati olnud side Lääne-Tallinna ja läänepoolse Harjumaa piirkonnaga, sest olen ise Nõmme poiss ja elanud enamuse enda elust Nõmme mändide all. Ma tunnen end selles rajoonis nagu kodus. Ma arvan, et see oligi põhiline tegur, mille tõttu valisin töötamise Keila noortekeskus-

ses. Olles nüüd juba üle kuu selles asutuses töötanud, on mul siin tekkinud palju sideid, mis teevad mind uhkeks, sest saan olla osaks sellest imelisest Keila noorte ja noorsootöötajate perekonnast. Mulle meeldib, kuidas noorsootöötajad Keila Noortekeskuses ei jäta kedagi abi või toeta, vaid pakuvad igale sihtgrupile võimaluse kuhugi kuuluda ning annavad tööriistad, et täide viia kõik oma suurimad unistused.

Kui kaua oled noorsootöötajaks seotud olnud?

1. aprill oli tähtpäev, kui mul sai täis 1 aasta noorsootöötajana!

Milline näeb välja sinu tavaline tööpäev?

Minu kõige tavalisem tööpäev algab tavaliselt nii: ma tulen hommikul 9-10 ajal tööle ning vaatan üle oma e-kirjad ja tegelen muu paberimajandusega ja eesolevate projektidega. Umbes 12 ajal saabuvad esimesed noored ning siis mulle meeldib minna kohe alumisele korrusele ja nendega tegeleda. Meie tegevused võivad siis olla joonistamine, kaartidega mängimine, võrkpall, korvpall, jalgpall jne. Ma tõeliselt naudingi kõige rohkem seda aega noortega, nendega jutustamist ja mängimist.

Mis on sinu töö juures kõige parem?

Mulle väga meeldib aidata ja kui ma saan olla noortele toeks, siis see tunne, mis minus tekib, toetab ka mind. Tahaksin veel lisada, et see töö on igas mõttes väga paindlik. Mulle meeldib, et ma saan sellesse ametisse integreerida iseenda hobid ja tugevad küljed.

Millised unistused sul seoses tööga on?

Olles alles algaja noorsootöötaja, sooviksin praegu sisse elada ja areneda, et lähitulevikus olla veelgi parem oma töös. Mõne aasta pärast oleks lahe proovida ka noorsootöö korralduse poolt, keskendudes rohkem suurematele projektidele ja tegemistele, kuid selleni on veel aega. Kunagi tahaksin

Pilt: erakogu

ka oma lapsi ning ma usun, et noorsootöö kindlasti aitab enda laste kasvatamisele kõvasti kaasa. Ma tahan olla kunagi hästi hea noorsootöötaja ja ka hästi hea isa! Need on hetkel minu unistused!

Milliste hobidega tegeled?

Minu peamised hobid on sport ja muusika. Sport on mulle alati väga meeldinud – olen tegelenud pallimängudega (võrkpall, jalgpall jne) ja ekstreemspordiga (tõuks, rula, BMX, lumelaud, taipoks jne). Alustasin ka 12-aastaselt räppmuusika kirjutamist ning esitamist ja sellega tegelen tänaseni. Need tegevused on minu jaoks väga teraapilised, rahustavad ja põnevad.

Kui peaksid end iseloomustama kolme emojiga, siis mis

need oleks?

Kui sul oleks 10 minutit aega, siis mida sa teeks?

Raske küsimus, aga võib-olla kuulaks oma lemmik Linkin Parki lugusid ja sööks sushit.

Kui saaksid noortekeskusele midagi lisada, siis mis see oleks?

Eesti parim sise-skatepark!

Kui saaksid noortele ühe sõnumi edasi anda, siis mis see oleks?

Sa ei pea kohe teadma, kuhu täpselt lähed – peasi, et liigud edasi ja jääd endaks.

Kui sa töötaks kuskil mujal, siis kus?

Hitman'ina.

Pilt: erakogu

ARVAMUS

Liisa-Lotte Hein

Kas noortelt kirjanikelt on õiglane oodata kunstilist küpsust?

Noortel, kes loovkirjutamist harrastavad ning oma loomingut teistega jagavad, tuleb tihti vastu võtta nii kiidusõnu kui ka kriitikanooli. Kriitika ei pruugi olla ilmtingimata negatiivne. Asjalik tagasiside aitab näha enda loomingut teisest vaatenurgast. Ometigi kerkib esile küsimus: kas noortelt kirjanikelt on õiglane oodata kunstilist küpsust?

Ma ei ole järgmine Viivi Luik ega Paul-Eerik Rummo. Mu esimesed värsid said kirja pandud puhtjuhuslikult umbkaudu 8 aastat tagasi. Minu esimesed luuletused olid harilikud koolijuttsi ponnistused, kus iga järgnev värsirida riimus eelmisega. Tasapisi hakkasin rohkem eksperimenteerima ning liitusin ka kodukooli omaloominguringiga, kus sain oma eesti keele ja kirjanduse õpetajalt Tiina Murdlalt väärt tagasisidet. Osalesin omaloomingukonkurssidel ning endalegi suureks üllatuseks tunnustati mind mitmel korral. Ma ei ole kunagi olnud eriti viljakas poetess, sest kirjutamise asemel eelistan maadelda sisemise kriitikuga, kes alatasa midagi iniseb. Tegelikult on perfektsionism vaid komistuskivi loomingulisel teekonnal. Iseendale kõrgete ootuste seadmine lõpeb vaid pettumusega, aga samm-sammult on võimalik pürgida enda unistuste poole, olgu selleks luulekogu või romaani avaldamine.

Kuidas suhtuda teistelt saadud tagasisidesse? Konstruktivne kriitika on loomulik osa kirjutamisprotsessist, see ei peaks pärssima kellegi loovust. Samas aga tuleb mees pidada, et lõppude lõpuks on iga inimesel oma maitse ning iga hinnangus on peidus arvustaja subjektiivne hinnang. Ma ei ole nõus sellega, kui toimetaja tahab teha minu loomingus nii palju sisulisi muudatusi, et samahästi võiks tema nime kaasautoriks lisada. Paljude noorte jaoks on luule dialoog iseendaga.

Kirjutamine annab võimaluse südant puistata, teha oma häält kuuldavaks. Pean ebaõiglaseks seda, kui toimetaja lahterdab kellegi loomingu heaks või halvaks, küpseks või tooreks

Kirjutamine annab võimaluse südant puistata, teha oma hääl kuuldavaks. Pean ebaõiglaseks seda, kui toimetaja lahterdab kellegi loomingu heaks või halvaks, küpseks või tooreks. Mille põhjal seda hinnatakse? Kas noor kirjaniku hakatis peab kindlasti klassikutega mõotu võtma? Olen seisukohal, et noori tuleks suunata ning nende pingutusi väärtustada. Asjalik kriitika on väärtuslik, aga ainuüksi sildistamine ei vii kuhugi välja. Algajatele tuleks anda arenguruumi, lasta neil leida oma stiil.

Ärgitan teisi loovkirjutamisega tegelejaid nägema kirjutamist kui võimalust väljendada enda tundeid-mõtteid. Loomingulises eneseväljenduses peitub võlu, mida teine inimene ei suudagi kõrvalt vaadates täielikult mõista. Kui jagada oma tekste teistega, peab leppima sellega, et kõigile ei pruugi need meeltnõuda olla. Sellegipoolest võib kuskil leiduda lugeja, kellele just sinu sõnad korda lähevad.

Saada Noortelehele oma arvamust: keila.noorteleht@gmail.com

Ketlin Priilinn – elu kirjanikuna

Tegime intervjuu Ketlin Priilinnaga tema kirjanikuelust ja uurisime, kuidas saada hakkama erinevate kirjutamisel esinevate probleemidega.

Ingel-Elise Sagadi

Kuidas leidsite tee kirjanikuellu?

Kirjutamine on mulle alati väga meeldinud, juba varasest lapsepõlvest peale. Juba enne kooli mõtlesin lugusid välja ja panin neid trükitähtedega vihikutesse kirja, nii hästi kui tollal oskasin. Kooli ajal armastasin kirjutada kirjandeid ja kirjutasin ka lihtsalt enda jaoks jutte, natuke proovisin kätt ka luuletustega. Unistasin küll päris raamatut kirjutamisest, aga see unistus tundus pigem selline kauge ja kättesaamatu.

Kord aga leidsin ühest ajalehest kuulutuse, kus oodati töid lastejuttude võistlusele. Mõtlesin, et miks mitte proovida. Idee oli mul kohe olemas, sest ma olin just omale sünnipäevaks väikese kutsika saanud ja siis mõtlesin loo tema seiklustest. Kirjutasin selle siis valmis, aga ega ma midagi loota küll ei julgenud, sest see oli ju ikkagi mul päris esimene suurem töö. Mõne kuu pärast aga selgus, et see märgiti siiski võistlusel ära ja lubati avaldada. See andis hästi palju julgust juurde ning usku endasse. Aasta hiljem ilmuski mu esimene lasteraamat „Koeralaps Berta seiklused“.

Kuna see esimene kord läks nii hästi, siis hakkasin mõtlema, et võiks äkki veel midagi kirjutada. Asusin julgelt tegutsema ja peale seda siis tulidki juba järjest kõik need teised raamatud.

Kuid saite raamatute jaoks inspiratsiooni?

Ma ei tea ise ka, kust need mõtted tulevad. See juhtub vahel nagu iseenesest, et ühel hetkel ma tunnen: vaat just sellisest olukorrast või sellisest inimestest tahaks loo kirjutada. Muidugi võib vahel ka inspireerida mõni nähtud film, loetud uudis või raamat. Hakkad näiteks mõtlema, mis võiks välja tulla, kui taoline lugu oleks jutustatud hoopis mingist teisest vaate-

nurgast ja teistest oludest lähtuvalt. Idee raamatut kirjutamiseks võib alguse saada ükskõik millest ja ükskõik kus kohas – kas poes või rongis või kohvikus või kus iganes.

Kes oli Teie lapsepõlve kanglane?

Mul vist ei olnud ühte konkreetset kanglast, aga mäletan, et olen ikka raamatutes imetlenud neid tüdrukuid, kes olid hästi hakkajad, said kõigega ise hakkama ning võitlesid ebaõigluse vastu ja enda unistuste eest. Näiteks Pipi Pikksukk, Eva-Lotta raamatust „Meisterdetektiiv Blomkvist“, Jo raamatust „Väikesed naised“, Anne raamatust „Roheliste viilkatuste Anne“ ja Jane Eyre.

Kuidas saate üle kirjutamisblokkist?

Kirjutamisblokk on väga tavaline asi, mida tuleb arvatavasti ette igal kirjanikul. Ikka juhtub vahel, et tuleb selline keeruline punkt, kus tahaks kirjutada, aga ei oska enam looga kuidagi edasi minna. Mina pean siis tavaliselt natuke aega pausi ja üritan rahulikult järele mõelda. Mingisugune lahendus on tegelikult alati olemas, tuleb lihtsalt endale aega anda, et see üles leida. Mulle mõjub kõige paremini see, kui ma lähen üksinda kusa-gile jalutama ja lasen kogu loo omal peast läbi käia. Hiljemalt paari jalutuskäigu pärast on midagi ikka õnnestunud välja mõelda.

Mis on Teie lemmikraamat ja miks?

Väga raske on ainult ühte lemmikut välja tuua. Lapse-na armastasin väga Astrid Lindgreni teoseid ja neid on tore lugeda siiani – need raamatud on lihtsalt niivõrd mõnusalt, soojalt ja kaasa-haaravalt kirjutatud. Vahepeal oli mul Stephen Kingi periood, kus lugesin läbi pea-aegu kogu tema loomingut – minu meelest on ta väga andekas kirjanik, tal on suurepärane jutustamisoskus ning võime ka kõige kummalisemaid olukordi lugejale usutavaks muuta.

Praegu aga loen rohkesti krimikirjandust ja psühholoogilisi põnevikke. Üks mu lemmikraamatuid selles valdkonnas on romaan „Rebecca“, mille autoriks Daphne du Maurier. Selles on pinget ja mitmeid üsna jahmatavaid

Pilt: erakogu

pöördeid süzeeliinis. Meeldivad paljud rootsi autorid, eriti Camilla Läckberg. Imetlen tema oskust puhuda elu sisse oma karakteritele, nii et isegi kõrvaltegelased tunduvad ehedad, päris inimesed oma elu, murede ja rõõmudega.

Samuti armastan inglise kirjaniku Jacqueline Wilsoni teoseid. Ta kirjutab põhiliselt lastele ja noortele ning on samuti mind inspireerinud ka enda raamatute kirjutamisel. Wilson kirjutab usutavalt ja südamliselt tavalistest lastest, kellel on igasuguseid probleeme ja kes elavad enamasti küllalt keerulistes oludes.

Mis on Teie suurim unistus?

Eks iga kirjaniku unistus ole, et tema raamatuid loetaks ja hästi vastu võetaks. Sooviks, et kunagi oleks minu raamatuid võimalik lugeda ka teistes keeltes – see on asi, millega püüan tegeleda. Mul on endal alates mõõdunud aastast ka päris oma piiske kirjastus, Päikeseloom Kirjastus ning osad oma teosed annan välja selle kaudu. Unistus on, et kirjastus areneks ja laieneks ning edaspidi ehk annaks välja ka teiste autorite teoseid ning miks mitte ka tõlkekirjandust.

Mis žanris teoseid peamiselt kirjutate?

Olen kirjutanud väga erinevas vanuses lugejatele: mul on raamatuid väikelastele, suurematele lastele, teismeliste ja ka päris täiskasvanutele. Armastan vaheldust – näiteks on tore peale mahukama romaani lõpetamist asuda lasteraamatu kallale või siis ka vastupidi. Ma ei oskagi öelda, kellele mulle kõige rohkem meeldib kirjutada, sest kõik sõltub ikkagi konkreetsest loost.

Kui kaua võtab raamatu kirjutamine?

See on väga erinev. Näiteks täiskasvanute romaanid on tavaliselt hästi pikad ja mahukad ja nende kirjutamine on ka väga suur töö. Selleks kulub mitmeid kuid,

pool aastat või mõnikord veelgi rohkem. Mõned kirjanikud töötavad ühe romaani kallal isegi mitmeid aastaid. Lasteraamatud on tavaliselt natuke lühemad ja nii kulub ka nende kirjutamise peale vähem aega. Aga mitu kuud läheb enamasti ikka ära.

Mida teete oma vabal ajal?

Mul on kaks last ning töötan täiskohaga Pääsküla raamatukogus, seega ega seda vaba aega tegelikult palju ei ole. Hobisid mul siiski on: laulan segakooris ning käin usinasti kooriproovides. Raamatuid loen igapäevaselt, mul on alati vähemalt üks, kui mitte kaks raamatut korraga pooleli. Meeldib looduses jalutada ja kuulata head muusikat, olen juba väga ammusest ajast armastanud rootsi bändi Roxette ning põhiliselt kuulangi nende lugusid.

Armastan ka reisida, nii koos perega kui ka heade sõpradega. Püüan iga aastal kusagile jõuda, tänavu suvel on plaanis reis Londonisse.

Mida soovitate noortele kirjanikele ja kirjutamis-huvilistele?

Selleks, et saada kirjanikuks, peaks minu arvates tegema kahte olulist asja. Esiteks peaks kirjutamisega pidevalt ja regulaarselt tegelema, et seda harjutada. Ei pea üldse kohe avaldama hakkama, võid vabalt kirjutadagi mõnda aega vaid iseenda tarbeks ja nii-öelda sahtlisse. Kui on kirjandushuvilisi sõpru, võid ka neilt tagasisidet küsida. Alati võib saata kaastööd noorte kirjandusajakirjale Värske Rõhk või ka kirjandusvõistlustele, mida regulaarselt korraldab näiteks kirjastus Tänapäev. Nendelt võistlustelt on tulnud palju väga noori autoreid.

Teiseks soovitaksin lugeda palju raamatuid – nii tänapäevast kui ka klassikalist kirjandust. See arendab inimest ikkagi tohutult palju. Inimene, kes ei tunne üldse kirjandust ja ei loe raamatuid, ei saa kuidagi olla ka hea kirjanik.

Pilt: erakogu

Eurovision 2025 – head laulu otsi nagu nõela heinakuhjast

Pilt: EBU

Liisa-Lotte Hein

Iga-aastane Eurovisiooni lauluvõistlus tuleb taas. Seekord toimub võistlus eelmisel

aastal võidu koju toonud Šveitsis, Baseli-nimelises linnakeses. Võistlejad esinavad tänavu 37 riiki. Kui Tommy Cash veebruaris Eesti laulu pika puuga kinni pani, ärkas talveunest minu sisemine Eurovisiooni entusiast. Niisiis rüüpsin *espresso macchiato* ning asusin kuulama ühe juutuuberi isiklikku edetabelit. Esialgu oli minu huvi leige ja jõudsin küünilisele seisukohale, et nii kehva muusikat pole minu kõrvad ammu kuulnud. Siiski pean tõdema, et kaasahaa-

ravuse poolest pakub Sularaha-Toomasele konkurentsi eelkõige suurfavoriit Rootsi saunaliste hümn „**Bara Bada Bastu**”. Eestil tuleb itaallaste tähelepanu eest võitlema hakata, sest kui meie võistluslugu „**Espresso Macchiato**” mängib stereotüüpidega, siis San Marino saadab Eurovisioonile Itaalia kultuuri ülistava laulu „**Tutta L'Italia**”. Ekslikult arvatakse, et eurolaulud on kirjutatud ainult armastusest, sest tänavuste võistluslaulude seas on juttu nii Laikast, piimakokteilist, mürgitatud koogist kui ka stroboskooplampidest. Järgnevalt aga tutvustan laule, mis mulle on enim muljet avaldanud.

Parimad prantsuskeelsed

Frankofiilidel on põhjust rõõmustada, sest mitu prantsuskeelset laulu on mulle hea mulje jätnud. 2025. aastal esindab Hollandit Claude lauluga „**C'est La Vie**”, mis annab edasi Belgia muusiku Stromae *vibe*’i. Võib-olla ainukese miinusena tooksin

välja klišeedest kubisevad laulusõnad (*c'est la vie, la vie en rose, un, deux, trois*). Esiimesest kuulamisest meeldisid mulle kaks ilusat ballaadi – korraldajamaad esinava Zoë Më rahulik „**Voyage**” ja Prantsusmaa Louane’i südamlük „**maman**”. Julgen ennustada, et need kaks laulu hakkavad finaalis omavahel rebima žürii hääle pärast.

Parim alternatiivrock

Leedut esindab Katarsis lauluga „**Tavo akys**”. Unikaalne, ilus ja ängistav. Leedu on sellel kümnendil Eurovisioonile saatnud vaid pärleid. Mulle valmistab rõõmu, kui ei minda lihtsama vastupanu teed (st valitakse keskpärane ingliskeelne poplaul), vaid saadetakse Eurovisioonile kohalikus keeles laule.

Parim üllataja

Tunnistan käsi südamel, et tavaliselt pole mul Albaaniat esindavatest lauludest sooja ega külma. Küll aga märkasin, et Eurovisiooni fännide

ringkonnas lööb laineid Shkodra Elektronike „**Zjerm**”, mis on omanäoline segu folk- ja elektroonilisest muusikast. Ei saa salata, tegemist on hüpnotiseerivalt võluva lauluga.

Parim esmamulje

Kustumatu mulje jättis Austria esindaja JJ lauluga „**Wasted love**”. Näib, et alpirahvad on teineteist mõjutanud, sest Austria on saatnud pärast „The Code’i”

triumfi Eurovisioonile ooperi ja popmuusika ristsugutise. Laulja vokaal lööb täiesti pahviks ja laulu viimased kolmkümmend sekundit on kirsiks tordil. Kui peaksin panema panuseid, siis teeksin seda Austria võidu peale.

Kõik muusikahuvilised saavad koguneda teleka ette juba 13. mail, kui toimub esimene poolfinaal, kus astub üles ka Eesti.

Pilt: Thomas Ramstorfer

Kaasamine, kogemus ja kirk: minu õppevisiit Belgiasse

Kui ma aprillis Belgiasse õppevisiidile suundusin, ei osanud ma oodata, kui sügavalt see kogemus mind mõjutab. Olin valmis uuteks teadmisteks, kuid see, mida kogesin – inimesed, kohad, vestlused ja nähtud praktika –, pani mind mõtlema, tunnetama ja unistama palju laiemalt kui varem.

Laivi Tammejuur-Purre

Kaasamine pole lihtsalt sõna – see on olemus

Visiidi läbiv joon oli kaasamine. Mitte ainult paberil või eesmärgina, vaid see oli sügavalt juurdunud suhtumine, mis väljendus igas tegevuses ja organisatsioonis, mida külastasime. Belgias tundus kaasamine olevat loomulik osa süsteemist, mitte kampaania või projekt. Ma sain lõpuks aru, mida kaasamine päriselt tähendab – toetada noort tema unikaalsuses, pakkudes vaikselt ruume, keelelist tuge, võimalusi vastutust võtta ja eksida turvalises raamistikus. See ei tähenda "kõigile kõike", vaid täpselt seda, mida just see konkreetne noor vajab.

Vastutus noorte käes – usaldus, mis loob enesekindlust

Mulle avaldas sügavat muljet, kui palju usaldust anti noortele. Nad ei olnud lihtsalt tarbijad, vaid korraldajad, eestvedajad, vastutajad. Kui midagi läks valesti, ei järgnenud süüdistamine, vaid toetus. See andis noortele ruumi kasvada ja õppida ilma hirmuta. Inspireeriv oli ka see, et neile pakuti taskukohaseid võimalusi ruumide rentimiseks oma projektide jaoks. Eelnevaga anti selge sõnum: "Usalda noori roh-

kem – nad suudavad."

Partnerlussuhted kui noorsootöö selgroog

Belgia noorsootöö praktikas ei tegutseda eraldiseisvalt – partnerlused on läbimõeldud ja aktiivsed. Noorsootöö on kui sild noorte ja teenuste vahel, mitte lihtsalt vaba aja veetmise võimaldamine. Kui tahame Eestis midagi sarnast, peame õppima oma partnereid päriselt tundma – mida nad pakuvad, kuidas meie neid täiendada saame ja kuidas koos rohkem noori toetada.

Stormkop ja teised inspiratsioonipuhangud

Stormkop Antwerpenis – see koht raputas mind. Mitte sellepärast, et kõik oli ilus ja sile, vaid just vastupidi – seal oli tunda, et kõik ei pea olema perfektne, et mõjuda. Keskkond soosis katsetamist, avastamist ja eksimist. Veel jäid mulle meelde Het Bos noortekeskus-baar, mis lausa karjus: "Lihtsalt tee ja naudi sõitu!" Ka Kafka vabatahtlike meeskondade toimi-

mine andis selge signaali, et usaldus ja toetus loovad motiveeritud meeskondi.

Praktilised õppetunnid ja süsteemne mõtlemine

Belgia praktika õpetas, et teenuste planeerimisel tuleb alustada noorte vajadustest, mitte ametkondlikest mugavustest. Näiteks kontseptsioon "kõik ühel tänaval" – noortele vajalikud teenused tihedas kättesaadavas võrgustikus – mõjus väga praktilise ja tõhusa lahendusena. Samuti nägin, kui oluline on pakkuda noortele täiskasvanutele ohutut keskkonda vabatahtliku töö kaudu õppimiseks ja luua ruume, kus veidi vanemad noored saavad praktiliselt oma oskusi harjutada.

Kultuuriline šokk ja äratundmine

Belgia linnapilt, eriti Brüsselis, andis mulle tugeva kultuurilise elamuse. Kodutute rohkus, keelte ja kultuuride virvarr, väga mitmekesine sotsiaalne taust. See pani mind mõtlema, kui keeruline võib olla kaasamine sellises kontekstis... ja samas, kui palju sarnasusi leidub Eestiga. Noorsootöö valdkond tundus seal nagu kodu – erinevates vormides, aga oma olemuselt väga tuttav.

Logistika, korraldus ja inimesed

Visiit oli hästi korraldatud: isegi kui lennud hilinesid ja

streigid segasid, jäi tunne, et meie eest hoolitseatakse. Ajakava oli intensiivne, aga paindlik. WhatsAppi grupid, ühised jalutuskäigud, rattasõidud ja lõunad löid ideaalse pinnase suhtlemiseks. Ma tutvusin iga osalejaga ja need vestlused olid sama väärtuslikud kui ametlik programm.

Tulevik ja suurte ideede seemned

Ma tahan veel. Soovin minna

Raamatuarvustus: „Hea tüdruku mõrvaraamat”

Ingel-Elise Sagadi

Lugesin raamatut „Hea tüdruku mõrvaraamat”, inglise keeles „A Good Girls Guide to Murder”, autorilt Holly Jackson. Raamat on juba mõnda aega sotsiaalmeedias lained löönud nii lugemata teade kui ka mitte nii heade arvustustega.

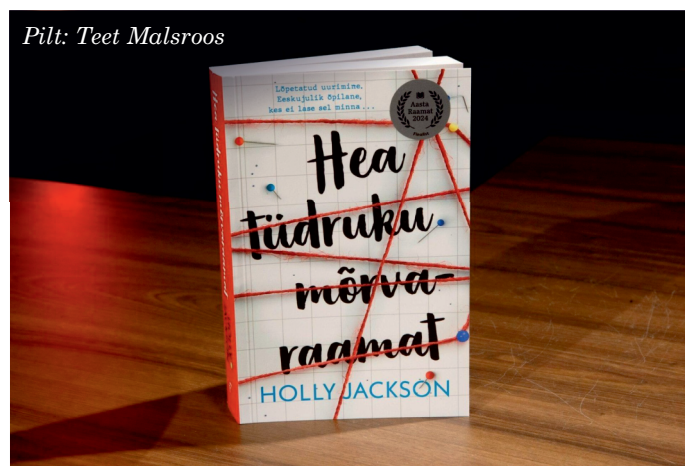
Raamat räägib 17aastasest Pippa „Pip” Fitz-Amobist, kelle väikeses kodulinnas pandi toime mõrv, mille ohvriks oli kogu kooli ja linna enda kõige perfeksem, ilusam ja populaarsem tüdruk Andie Bell. Süüdlane on leitud, selleks on Sal Singh, kes jättis endast maha pere ja väiksema venna Ravi. Ainuke inimene, kes politseid uskuda ei taha, on Pip. Kui tal avaneb võimalus koolitööga seoses mõrva kohta uurimustöö teha, asub ta seda Ravi abiga uurima. Mida aeg edasi, seda segasemaks hakkab lugu muutuma. Või hoopis selgemaks?

Raamatus põnevusest vähe-

suurde Euroopa noorteorganisatsiooni, näha, kuidas nad töötavad noorte täiskasvanutega, ja tuua need teadmised Eestisse. Olen valmis osalema koolitustel kaasamise ja osaluse teemadel. Ma tahan olla kohal ja teha märkmeid, jagada fotosid, kirjutada. See on osa õppimisest, milles tahan paremaks saada.

Lõppsõna

See õppevisiit tuletas mulle meelde, miks ma noorsootööd teen – mitte ainult noorte pärast, vaid ka seetõttu, et see valdkond võimaldab pidevalt kasvada, unistada ja mõjutada. Ma tuln tagasi inspireerituna, mitte pelgalt ideedest, vaid hoiakust. Belgia ei muutnud ainult mu mõtteviisi, vaid ka minu valmisolekut päriselt midagi ellu viia.

Pilt: Teet Malsroos

ks ei jää. See ajab lugeja korralikult segadusse, aga sisu ei jää seetõttu siiski arusaamatuks. Lugu on kui pusle, kust on tükk alati puudu. See oli väga põnev, aga samas inimlik lugu, mida kohtab kriminullides üldiselt üsna vähe. Autor on osanud mängida lugeja meeltega, nii et kahtus langeb pidevalt valele inimesele.

Mulle see raamat väga meeldis. Leian, et see väärrib häid hinnanguid ja arvustusi, mida see saanud on. Raamat rääkis keerulistest temadest, jättes loo siiski inimlikuks ja lugejale põnevaks. Emotsioonid tundusid tõelised ja sügavad mitte pinnapealsed ja sunnitud. Suhted arenesid loomulikult. Üks raamatutes vähe esinev, kuid

väga oluline detali oli ka see, et Pippa vanemad päriselt muretsesid tema pärast. Lisaks ei hakanud ta inimestele maagiliselt meeldima, mis teeb tavaliselt raamatutes detektiivile kõik lihtsamaks. Seal raamatus oli takistusi, kokkupõrkeid ja probleeme, mis tegid lugemise palju põnevamaks.

Soovitan seda raamatut kõigile krimihuvilistele, kellele meeldivad huvitavad ja loogilised lood. Raamat ise on esimene osa samanimelisest triloogiast, kus sama temaga jätkatakse. Seega kui esimene osa meeldib, võib teisi ka lugeda, kuna need on kõik sama põnevad – jällegi üks harv juhtus.

Soovitan!

Pilt: erakogu

Eco-tourism – ettevõtlus, keskkond ja noorte heaolu ühes projektis!

Geter Ehrenpreis

Projekt „Eco-tourism for entrepreneurship, health and well-being among youth” tõi kokku noored ja noorsootõotajad Eestist, Iirimaa, Portugalist ja Rumeeniast. Toimused kohtumised, koolitused ja töötod, kus osalejad õppisid MTÜ asutamise samme, rahastusvõimalusi, kogukonna kaasamist ja rohetemadega seotud projektide elluviimist. Samal ajal arendati tegevuste käigus ka

pehmeid oskusi, nagu empaatia, kultuuridevaheline suhtlemine ja koostöö, mis on iga rahvusvahelise noorte-projekti lahutamatuks osaks.

Ühe praktilise väljundina koostasid noored matkateekondasid, mis ühendavad looduse, liikumise ja kohaliku kogukonna väärtustamise. Need rajad tutvustavad piirkonna eripära ja pakuvad võimalust noortel anda oma panus keskkonnasõbralikuma ja teadlikuma turismi arendamisse, tuues välja head praktikad ja näpunäited rohelisemateks valiku-

teks. Igas riigis panid noored kokku 6 erineva pikkuse ja raskusastmega matkarada nii linnas kui ka maapiirkonnas.

Projekti käigus valmis rahvusvaheline tööriistakomplekt, mis on mõeldud kõigile noortele ja noorsootöötajatele, kes soovivad ise algatada keskkonnateemalisi ja sotsiaalse mõjuga projekte. Tööriistakomplektist leiad juhised MTÜ loomiseks Eestis, Iirimaa, Portugalis ja Rumeenias; nõuanded näiteks raha kogumiseks, ürituste korraldamiseks ja kogukonna kaasamiseks; soovitused digivahendite kasutamiseks juhtimisel ja turunduses; töötubade läbiviimise juhised noorsootöötajatele, kes soovivad noori nende teekonnal toetada.

Komplekt on tasuta kättesaadav inglise, eesti, rumee-
nia ja portugali keeles.

Pildid: erakogu

HOROSKOOP

JÄÄR

Kui oled aastaid oodanud hetke joodeldamise õppimiseks, on sul sellel kuul vedanud. Tähtede seis soosib lisaks ka ööliblikate kollektsiooniga alustamist või professionaalseks muruniitjaks hakkamist.

SÕNN

Looduses ringi liikudes hoia silmad-kõrvad lahti. Sinu eluarmastus ootab sind mõne veekogu ääres. Paraku küll konna kujul, kuid soovib väga, et sa ta mahlase suudlusega inimeseks muudaksid.

KAKSIKUD

Otsi oma muredele lahendusi tärkavast loodusest. Korja taimi ja lilli. Suure tõenäosusega suudad sa kokku segada uue ülipopi taimetõmmise, mis sulle peatselt miljoneid teenima hakkab.

VÄHK

Hoia sellel kuul teiste veemärkidega mõõdukat distantsi. Nende liiga voolav olek ja sogased mõtted tõmbavad ka sind otsatusse Bermuda kolmunrka. Leiad tuge hoopis tuleelementidest.

LÕVI

Kõnni uhkusega nina püsti. Võibolla õnnestub sul lõpuks virmalisi või langevat tähte näha. Laadi igaks juhuks telefon alati enne kodust väljumist täis. Liigne taeva vahtimine võib ka august lõppeda.

NEITSI

Järgi vahelduseks ka ise nõu, mida teistele annad. Sulle võib kirjutada mõni kauge sugulane teiselt mandrilt, kes sulle suurema summa raha soovib jätta. Proovi ta teiste petturi vahelt ära tunda.

KAALUD

Ebausk on sel kuul sinu suurim sõber. Ära ava vihmavarju siseruumides, hoidu mustadest kassidest, redelistest ja toas vilistamisest. Säilita kooli lõpetamiseks ratsionaalne ja loogiline mõtlemine.

SKORPION

Loe palju teadusartikleid ja tarku raamatuid. Sellel kuul võid sa sattuda paljudesse vaidlustesse, millest võitjana väljatulemine on märgilise tähtsusega. Faktide teadmine aitab sind.

AMBUR

Välidi linnuparvi. Rahaõnne saamiseks on ka muid võimalusi. Vaata püksitaskud enne pessu panemist hoolikalt üle. Loe läbi öökapi ootavad raamatud: neist leiad vastuse, mida otsinud oled.

KALJUKITS

Välidi õudusfilmide vaatamist. Sellel kuul soosib tähtede seis nähtud asjade tõeks saamist. Vaata filme, mis sind tõeliselt inspireerivad. Nii tõmbad sa enda ellu ligi just sarnaseid teemasid. Tee asju mõttega!

VEEVALAJA

Sel kuul pead sa paratamatult kõiges ise esimese sammu astuma. Olgu selleks siis sõprus või elulised otsused. Kõik, mida sa alustad, läheb hästi ja raskusteta. Tuleb vaid ise initsiatiivi näidata.

KALAD

Kirjuta hommikuti oma unenäod üles, suur osa nendest ühtib ka päris elus toimuvaga. Oled eriti vastuvõtlik deja vu tundele. Suurepärane aeg selgeltnägemisega lisaraha teenida ja klaaskuuli hõõruda.

RISTSÕNA

Risti

4. Maikelluke
6. Selles riigis on 5. mail riigipüha
7. Linn, kus asub Mai kool
8. Tiitel keskaegses Tallinnas peetud kevadistel pidustustel

Alla

1. Nõidade pidu 1. mai öösel
2. 22. mail tähistatakse selle subkultuuri päeva
3. Maikuu rahvapärane nimetus
5. Maikuu soome keeles

LUULE

Kodumaa T.L

Ka päiksepilved süngeks läksid,
vihmaga nüüd täitund nad.
Kuniks puud ja metsad siirad,
siiras on ka kodumaa . . .

Soovid ka oma loomingut jagada?
Saada see meilile: keila.noorteleht@gmail.com

Kõigusoojane P.S

Ma olen kõigusoojane,
vereringe on tuliselt kuum.
Mida iganes teie veel loodate,
on külmaks jään'd ribides tuum.
Tuju kõigub koos temperatuuriga,
muutub pidevalt mõtteviis,
kui kaetakse mind kord puuriga,
mis juhtub minuga siis?
Kas kaob mu kuum veri,
külm süda, leige meel,
kuid kerra ma ennast ei keri,
teravaks jääb teile mu keel.

PS! Ära horoskoopi liiga tõsiselt võta, Eliise ajas lennukid tähtedega segi.

NOORTELEHT
KEILA NOORTE AJALEHT

VÄLJAANDJA KEILA NOORTEKESKUS
MÄE 7, KEILA
KEILA.NOORTELEHT@GMAIL.COM
TRÜKK: PRINTALL

TOIMETUS:
KADRI KÄPA
BRITA RIKKOLAS
LIISA-LOTTE HEIN
ELIISE LAUREN PROOSO

INGEL-ELISE SAGADI
TÄHE LILLEORG
EMMA-MIA KÜBARD
PATRICK ENOK

Instagram
 Facebook